

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „РАН БОСИЛЕК“
5300 Габрово, ул. “Орлово гнездо” 12, тел.: 066 / 807 516
e-mail: info-700102@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

НИНА МИТЕВА

Директор на ОУ „Ран Босилек” - Габрово

*Програма за превенция на
ранното напускане на училище
за учебната 2024/2025 година*

Приета на Педагогически съвет
с Протокол № 09 от 13.09.2024 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ

НА УЧИЛИЩЕ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма:

- Закон за предучилищното и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система;
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността;
- Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.

Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Сериозен проблем за образователната ни система са броят на отсъствията на учениците, некоректното им отразяване в училищната документация и бавният темп на намаляване на преждевременно напусналите училище ученици от задължителната училищна възраст.

Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час са важни за бъдещето на всеки ученик. Те са гаранция за неговия

успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище. Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическите екипи за намаляване броя на отсъствията и броя на преждевременно напусналите училище ученици следва да се основават на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищната политика. Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет с решение Протокол № 09 от 13.09.2023 г. и е утвърдена от директора на училището. Предлагащата програма е основана на разбирането, че главна ценност в образователната система е детето /ученикът.

Училищната комисия и програмата по превенция на ранното напускане на училище е утвърдена със Заповед № РД-04-571/13.09.2024г. на директора на ОУ „Ран Босилек”- Габрово и дейността ѝ се основава на приетите училищни планове и програми.

II. Основание: Училищната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /УКБППМН/ е създадена на основание чл.2, ал.1, т.”а” на Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

III. ЦЕЛИ НА УКБППМН

Целите на Училищната комисия за борба с противообществените прояви на учениците са насочени към предотвратяване и намаляване на риска от негативни поведения сред учениците, както и към създаване на сигурна и подкрепяща училищна среда.

Специфични цели на комисията:

1. Превенция на противообществените прояви:

- Идентифициране и минимизиране на рисковете за появата на агресивно, насилствено и девиантно поведение сред учениците.
- Създаване на условия за ранно откриване и профилактика на проблеми, свързани с противообществено поведение.

2. Подобряване на училищната среда:

- Подкрепя за създаването на позитивна и сигурна училищна атмосфера, която насърчава уважение и толерантност между учениците.
- Разработване на Единни правила и норми за поведение в училище, които се спазват от всички ученици и служители.

3. Подкрепа и насочване на учениците:

- Осигуряване на консултации и подкрепа за ученици, които са изложени на риск от противообществени прояви и риск от отпадане от образователната система.
- Насърчаване на личностното развитие и социалните умения на учениците чрез различни извънкласни дейности и програми.

4. Включване на родителите и общността:

- Активно включване на родителите в процеса на превенция и подкрепа на учениците чрез информиране и консултиране.
- Създаване на партньорства с местната общност, неправителствени организации и институции за координиране на дейностите и инициативите.

5. Информирание и обучение:

- Провеждане на образователни кампании и инициативи, насочени към повишаване на информираността за вредите от агресията, насилието, наркотичните вещества и други рискове.
- Организиране на обучения и семинари за учители, ученици и родители, които да насърчават позитивното поведение и справянето с конфликти.
- Организиране на лекции, тренинги за свеждане до минимум на противообществените прояви /агресия, тормоз, тютюнопушене, употреба на алкохол, наркотици, кражби и др./на учениците в училището.

6. Ранна интервенция и коригиращи мерки:

- Разработване и прилагане на ефективни методи за ранна интервенция при първи признаци на противообществено поведение и риск от отпадане от образователната система.
- Прилагане на коригиращи мерки и програми за рехабилитация на ученици, които вече са извършили противообществени прояви, с цел тяхното реинтегриране в училищната общност. Съвместни инициативи с Община – Габрово и ДПС. Развиване на умения за успешно решаване на конфликти, формиране на емоционална интелигентост и надграждане на уменията са самоконтрол

7. Оценка и мониторинг на ефективността:

- Провеждане на редовни анализи и оценки на предприетите мерки и дейности за превенция на противообществените прояви.
- Събиране на обратна връзка от ученици, учители и родители относно ефективността на комисионната дейност и планиране на подобрения.
- Възпитаване у учениците на коректни и толерантни междуличностни отношения. Целите на комисията и на цялата училищна общност са да се осигури максимално спокойна и подкрепяща среда за обучение и развитие на всички ученици, като предотвратяват негативните прояви и подпомагат възпитанието на отговорни и социално ангажирани млади хора.

Превенцията на ранното напускане на училище изисква целенасочени мерки, които да адресират основните причини за този проблем и да създадат подкрепяща среда за всички ученици.

Конкретни мерки и дейности, които трябва да бъдат предприети:

1. Идентифициране на ученици в риск:

- **Регулярно проследяване на присъствията:** Въвеждане на система за мониторинг на присъствията и отсъствията с цел ранно идентифициране на ученици, които често отсъстват.
- **Анализ на причините за отсъствия:** Провеждане на срещи с учениците и техните родители, за да се установят причините за отсъствията – лични, социални, финансови или здравословни.

2. Осигуряване на индивидуална подкрепа:

- **Психологическа и социална подкрепа:** Осигуряване на подкрепа от педагогическия съветник, кл. ръководител, преподавателите и социален работник, които да работят с ученици в риск и да предоставят консултации.
- **Менторски програми:** Назначаване на наставници (учители или по-големи ученици), които да подкрепят учениците в риск, като им помагат в обучението и мотивацията.
- **Академична помощ:** Допълнителни уроци, помощни материали или групови занимания за ученици, които имат затруднения в обучението.

3. Подобряване на училищната среда:

- **Създаване на позитивна училищна атмосфера:** Организиране на извънкласни дейности, спортни мероприятия, културни събития и клубове по интереси, които да ангажират учениците и да повишават тяхната мотивация.
- **Борба с насилието и тормоза:** Изграждане на ясна политика за справяне с насилието и тормоза в училище чрез въвеждане на програми за превенция и мерки за бързо реагиране.

4. Информирание и включване на родителите:

- **Родителски срещи и консултации:** Редовни срещи с родителите за информиране относно важността на образованието и рисковете от ранното напускане на училище.
- **Сътрудничество с родителите:** Създаване на родителски съвети и групи за подкрепа, в които родителите да участват активно в училищния живот и да подкрепят своите деца.

5. Социални и икономически мерки:

- **Осигуряване на помощ:** Осигуряване на помощ и подкрепа за ученици от семейства с ниски доходи, за да се намали икономическият натиск за напускане на училище.

- **Материална подкрепа:** Осигуряване на учебни материали, дрехи или транспорт за ученици, които се нуждаят от такава помощ.

6. Адаптиране на учебния процес:

- **Форми на обучение:** Включване на учениците в дейности по интереси, ГЦОУД, консултации, лятна работа, които да позволяват адаптиране на натоварването според нуждите и интересите на учениците.

- **Интерактивни методи на преподаване:** Използване на иновативни методи на преподаване и обучение, които да стимулират интереса на учениците и да ги мотивират да посещават училище.

7. Сътрудничество с институции и организации:

- **Връзка с местните социални служби:** Координиране с местните социални служби и организации за предоставяне на допълнителна подкрепа на ученици и семейства в риск.

- **Партньорства с НПО:** Сътрудничество с неправителствени организации за организиране на програми и кампании, насочени към превенция на ранното напускане на училище.

8. Програми за кариерно ориентиране и професионална подготовка:

- **Кариерно консултиране:** Организиране на срещи с кариерни консултанти, които да помагат на учениците да планират своето бъдеще и да видят смисъла от продължаване на образованието.

- Демонстриране на реалните ползи от на образованието.

9. Регулярна оценка и анализ:

- **Анализ на ефективността на предприетите мерки:** Редовен преглед на изпълнението на мерките и коригиране на подходите според резултатите от училищната комисия.

- **Анкетиране и обратна връзка:** Провеждане на анкети сред ученици и родители за събиране на мнения и предложения относно предприетите мерки и тяхната ефективност.

Тези мерки са част от цялостната стратегия на училището, която обхваща всички аспекти на живота в образователната институция и се основават на сътрудничество между ученици, учители, родители и външни организации и всички заинтересовани страни.

В училищната програма са представени конкретни мерки за Превенция на противообществените прояви, идентифициране на ученици в риск и дейности за превенция на ранното напускане на образователната система.

МЕРКИ ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА ФИКТИВНО ЗАПИСВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ ВСИЧКИ ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение

Отговорници: директор, кл. ръководители

2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Отговорници: кл.ръководители, пед. съветник

3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

Отговорници: кл. ръководители; гл. учители
пед. съветник

4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

Отговорници: кл. ръководители, учители пед. съветник

5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

Отговорници: ученически съвет

6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

Отговорници: кл. ръководители и родители

7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

Отговорници: кл. ръководители, УКБППМН, пед. съветник

8. Разработване на механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: директор, кл. ръководители

9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици.

Отговорници: кл. ръководители, учители пед. съветник

Дейности

Дейност 1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение:

- Своевременно информиране за статута на ученици чрез поддържане на връзка с обществени институции;
- Осъществяване на постоянна връзка с кметовете на малките населени места /ако има пътуващи ученици/;
- При необходимост осъществяване на посещения от страна на педагогическия персонал по домовете на деца в риск;
- Своевременно попълване на регистъра в информационната система „Админ-RS“ – отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система.
- Изготвяне на протоколи за обход;
- Ежемесечно актуализиране на базата данни за броя на учениците и представяне в РУО.

-

Дейност 2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Начален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител, пед.съветник)
- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск)
- Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата
- Интеркултурно обучение (родители + учители)
- Осигуряване на транспортни карти за учениците

Прогимназиален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител, педагогически съветник)
- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск)
- Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране
- Индивидуална работа с деца в риск (часовете за консултации)
- Въвеждане на целодневно обучение
- Осигуряване на безплатни помагала
- Осигуряване на транспортни карти за учениците
- Ученическо самоуправление (привличане на ученическия съвет в превенцията)
- Взаимодействие между институциите

Дейност 3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

- Класните ръководители в началото на учебната година, след проучване, изготвят **индивидуална оценка за всеки ученик в риск**. Резултатите от оценката на ситуацията на учениците под формата на доклад се предават на директора.

Срок: 30 октомври 2024г.

Отговорници: кл. ръководители

- **Създаване на регистър** за децата в риск в училището (информацията в този регистър може да се получи от друго училище, когато детето се премества, по служебен път).

Срок: постоянен

Отговорници: кл. ръководители, пед. съветник

- **Формиране на екипи** според идентифицираните потребности на децата в риск да отпаднат от училище. (В екипа може да се включат представители на класните ръководители и други учители, УКБППМН, родителите на учениците.)
- В риск да отпаднат от училище поради **трудности в ученето**. Провеждане на допълнителна работа през пролетната и лятната ваканция за преодоляване на дефицитите по учебното съдържание

Отговорници: кл. ръководители,
учители, родители, ученици

- За деца в риск да отпаднат от училище поради **поведенчески проблеми**.

За да се предотврати отпадането на ученици от училище поради поведенчески проблеми, ще предприемем специфични мерки, които да адресират както причините за тези проблеми, така и да осигурят подходяща подкрепа на учениците. Ще бъдат приложени:

1. Идентифициране и оценка на риска:

- **Систематично наблюдение:** Редовно проследяване на поведението на учениците от страна на учителите и педагогическия съветник, за да се идентифицират ранни признаци на поведенчески проблеми.
- **Психологическа оценка:** Извършване на индивидуални психологически оценки на учениците в риск, за да се определи естеството и причините за техните поведенчески затруднения.
- **Съставяне на индивидуален план:** Разработване на индивидуални планове за подкрепа на учениците с поведенчески проблеми, включващи целеви интервенции и дейности.

2. Предоставяне на психологическа и социална подкрепа:

- **Консултации с педагогическия съветник:** Осигуряване на регулярни срещи с ПС за учениците с поведенчески проблеми, където те да получат емоционална подкрепа и насоки за справяне с агресия, тревожност или други затруднения.
- **Групова терапия:** Организиране на групи за взаимопомощ или терапевтични групи, в които учениците да споделят своите преживявания и да се учат на социални умения.
- **Работа с родители:** Включване на родителите в процеса на подкрепа чрез индивидуални консултации, обучения и информационни сесии.

3. Създаване на безопасна и подкрепяща училищна среда:

- **Позитивна дисциплина:** Въвеждане на методи за позитивна дисциплина и избягване на наказателни мерки, които могат да увеличат риска от отпадане.
- **Решаване на конфликти:** Използване на подходи за разрешаване на конфликти, като медиация и кръгове за възстановителна справедливост, за да се справят с проблемите между учениците.
- **Анти-булинг програми:** Въвеждане на програми за превенция и реакция на тормоза, които включват ученици, учители и родители в създаването на подкрепяща среда.

4. Академична подкрепа:

- **Допълнителни занимания:** Осигуряване на допълнителни консултации и консултации през ваканциите за ученици със затруднения, които могат да допринесат за тяхното негативно поведение.
- **Индивидуализирано обучение:** Индивидуален подход за учениците с поведенчески проблеми, като се вземат предвид техните интереси и способности. Включване на учениците в ГЦОУД и Клубове по интереси.

5. Развитие на социални и емоционални умения:

- **Програми за социално-емоционално обучение:** Включване на програми за обучение на учениците в умения за самоконтрол, справяне с конфликти и работа в екип.
- **Тренинги за саморегулация:** Провеждане на тренинги за учениците, които имат проблеми с контролиране на емоциите, където да се учат на техники за управление на гнева и стреса.

6. Алтернативни форми на образование:

- **Проектно-базирано обучение:** Предоставяне на възможности за участие в проектно-базирани занимания, които да мотивират учениците и да им позволят да учат чрез практически опит.
- **Кариерно ориентиране** - значението на образованието за бъдещото на всеки човек и неговото развитие.

7. Работа с родителите:

- **Родителски срещи и консултации:** Регулярни срещи с родителите за обсъждане на поведенческите проблеми на учениците и възможностите за подкрепа у дома.
- **Образователни програми за родители:** Провеждане на семинари и обучения за родители относно методи за справяне с проблемно поведение и подкрепа на децата в трудни моменти.

8. Партньорство с външни организации и специалисти:

- **Сътрудничество със социални служби:** Включване на социални служби и специалисти в случаите, когато проблемите на учениците са свързани със семейна среда или социални затруднения.
- Партньорство в инициативите на Община- Габрово.

9. Алтернативи на традиционните дисциплинарни мерки:

- **Възстановителни практики:** Вместо наказания, прилагане на възстановителни практики, които насърчават отговорност и разбиране за последствията от поведението.
- **Доброволческа дейност и общественополезен труд:** Включване на учениците в дейности, които развиват социалната им отговорност и чувството за принадлежност към училищната общност.

Тези мерки ще се прилагат систематично и последователно, в сътрудничество с всички заинтересовани страни, за да се постигне ефективна превенция на отпадането от училище поради поведенчески проблеми.

Отговорници: кл. ръководители, пед.съветник, УКБППМН

- за деца в риск да отпаднат от училище поради **социално-икономически проблеми**.

Отговорници: кл. ръководители, пед. съветник, родители

- Идентифициране на причините/фактори, които оказват силно влияние върху отпадането от училище.

Социално-икономически причини

➤ **Лошото качество на живота** на определени социални слоеве поставя сериозни препятствия пред образованието на децата и младежите от тези групи.

➤ **Ниските доходи** не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници, тетрадки, дрехи, храна) и се посочват от родителите като главна причина за отпадане.

➤ Бедността на семейството е съществена причина за отпадането от училище.

➤ От друга страна, *детето*, което не посещава училище, е ценно и *като трудов ресурс* и често подпомага формирането на семейния бюджет или участва в домакинската работа. Основната им заетост е свързана със:

-събирането на вторични суровини или работа в строителството;

-деца, които помагат на своето семейство чрез грижа за някои от своите братя, сестри, по-възрастен човек или в домашното стопанство.

Образователните причини за отпадане от училище

➤ затрудненията при усвояване на учебния материал

➤ слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище

➤ наличие на конфликтни отношения със съученици.

Етнокултурната среда на детето оказва съществено влияние

➤ ранното встъпване в брак

➤ лош жизнен стандарт и битови условия, безработица и др.

➤ влиянието на семейството (отглеждане на деца в непълни семейства

➤ ниско образователно равнище на родителите, безотговорно родителство и др.).

Етнокултурната среда на детето може да има значително влияние върху риска от отпадане от училище поради различни фактори като културни различия, социални предразсъдъци, икономически неравенства и езикови бариери.

За да се справим с този проблем и да създадем приобщаваща училищна среда, ще приложим специфични мерки, насочени към подкрепа и включване на деца от различни етнически и културни общности.

Конкретни мерки и дейности, които ще предприемем:

1. Приобщаващо образование:

• **Интеркултурно обучение:** Въвеждане на програми и учебни материали, които отразяват културното разнообразие и насърчават уважението и толерантността към различията. Извънкласно четене в училищната библиотека. Мнообразие на етносите.

• **Обучение на учителите:** Провеждане на обучения и семинари за учители относно интеркултурната комуникация и работа с ученици от различни етнически и културни среди.

2. Подкрепа за ученици с езикови затруднения:

• **Допълнителни часове по български език:** Организиране на допълнително обучение по български език за ученици, които имат затруднения с овладяването на езика.

• **Материали на роден език:** Осигуряване на учебни материали и ресурси по БЕЛ на учениците от малцинствата, които да улеснят разбирането на учебното съдържание и обучение.

3. Партньорство с родителите и общността:

• **Информационни сесии за родители:** Организиране на срещи и семинари за родителите, за да бъдат информирани относно правата и задълженията на децата в училище, значението на образованието и как да подкрепят децата си.

• **Създаване на родителски клубове:** Формиране на родителски клубове, които да включват родители от различни етнически общности и да насърчават активното им участие в училищния живот.

• **Сътрудничество с местната общност:** Включване на местните лидери и представители на общността в училищните инициативи за повишаване на доверието и подкрепата от страна на семействата.

4. Социална и икономическа подкрепа:

• **Финансова помощ:** Осигуряване на подкрепа за ученици от семейства с ниски доходи – обедно хранене, учебни материали, транспорт и др.

• **Психосоциална подкрепа:** Предоставяне на услуги за социална и психологическа подкрепа на ученици, които изпитват затруднения поради социално-икономическите условия.

5. Мерки за превенция на дискриминацията и насилието:

- **ОУ „Ран Босилек”** е въвело политика за нулева толерантност към дискриминацията: Разработване и прилагане на политики и програми, които се противопоставят на дискриминацията и насърчават равенството и приобщаването.
- **Информационни кампании** и практики за справяне с конфликти и насилие, свързани с етнически и културни различия.

6. Интеркултурни дейности и събития:

- **Интеркултурни дни и празници:** Организиране на интеркултурни дни и празници, които да включват представители на различни етнически общности и да насърчават уважението към културното разнообразие.
- **Извънкласни дейности:** Предлагане на извънкласни дейности, като музикални, танцови и кулинарни клубове, които да включват елементи от различните култури и да насърчават социализацията и интеграцията.

7. Кариерно ориентиране и професионално развитие:

- **Кариерни консултации:** Предоставяне на кариерно ориентиране и консултации, които да покажат на учениците възможностите за професионално развитие и важността на образованието за техния бъдещ успех.

8. Мониторинг и оценка:

- **Анализ на причините за отпадането:** Провеждане на редовни анализи за установяване на причините за отпадане на ученици от етнически малцинства и разработване на специфични мерки за тяхното адресиране.
- **Обратна връзка:** Събиране на обратна връзка от ученици и родители относно училищната среда и предприетите мерки, за да се идентифицират области за подобрене.

9. Повишаване на осведомеността и чувствителността:

- **Образователни кампании:** Организиране на кампании, които повишават осведомеността на ученици, учители и родители относно значението на образованието и негативните последици от ранното напускане на училище.
- **Обучения за учителите:** Обучения за учителите относно културната чувствителност и как да работят ефективно с ученици от различни етнокултурни общности.

Мерките ще бъдат прилагани системно и в сътрудничество с всички заинтересовани страни – училище, родители, общност и институции – за да се създаде подкрепяща и приобщаваща среда за всички ученици, независимо от тяхната етническа или културна принадлежност.

Познаването на тези специфични гледни точки, които често извеждат проблема отвъд собствената отговорност за неговото причиняване и съществуване, е важна предпоставка за ефективната превенция и ограничаване на отпадането от училище.

Родителите акцентират върху трудната икономическа ситуация на семейството, бедността и невъзможността да се посрещнат разходите, свързани с образованието на детето.

Дейност 4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

4.1. Преосмисляне и планиране на работата с родителите

- Алтернативи на традиционната родителска среща
- Възможност да признаем собствените си грешки и желанието за промяна
- Умението да кажем, че имаме нужда от тяхната помощ
- Родителите – партньори и хора с идеи
- Разпределението на отговорности и ангажименти

4.2. Превръщането на училището в място, в което всяко дете има място за изява

- Включване на учениците в дейности по интереси и ГЦОУД;
- Създаване на спортни клубни форми по интереси, реализирани съвместно от учители и родители на доброволен принцип;
- Организиране на различни конкурси и училищни инициативи;
- Участие в общински и областни състезания и олимпиади;

- Системно провеждане на консултации;
- Гарантирането на личната свобода и достойнството на децата;
- Възможност за участие в училищния живот като партньори;
- Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на училището.

4.3. Превенция на отсъствията от училище и ранното напускане на системата

- Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, педагогически съветник със застрашените от отпадане ученици
- Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности
- Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП
- Активна работа на УКБППМН с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот
- Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците
- Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище
- Съвместна работа с МКБППМН, ДСП, отдел „Закрила на детето“, ДПС при РУ
- Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия
- Организиране на извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси

Дейност 5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

В ОУ „Ран Босилек“ функционира ученически съвет, който се основава на принципа на самоуправлението.

Самоуправлението в училище:

- както в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения;
- осъществяване на връзка между ученическия съвет и обществеността;
- равноправно участие на ученици, родители и учители при решаването на проблеми;
- спазването на етиката между ученици и учители;
- прозрачност в работата на ученическия съвет.

Обект на дейността на ученическия съвет са:

- учебно-възпитателният процес
- организиране и активизиране на живота на учениците в училище
- познаване и спазване на правата и задълженията на учениците
- опазване на училищното имущество.

Основни задачи:

- С цялостната учебно-възпитателна работа да се съдейства за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска ангажираност, необходими за пълноценен живот на учениците в постоянно променящите се обществени отношения.
- Да се създадат предпоставки за личностна мотивация и ангажираност на учениците за съзнателно и активно участие в учебно-възпитателния процес, в училищните и извънучилищните дейности и мероприятия.
- Да се работи целенасочено за формиране у учениците на гражданско съзнание и социално поведение.
- Да се създадат подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различни форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез училищния

ученически съвет, ученическите съвети по класове и формираните във връзка с изпълнение на конкретни дейности комисии.

Ангажиране и участие на учениците в риск от отпадане:

- Ангажиране и участие на учениците в риск от напускане в дейностите, касаещи ученическия вестник – събиране на материали, разпечатване, разпространяване
- Събиране и съглобяване на материали за Коледа, Св. Валентин и Осми март
- Оформяне на кът във фойето на училището и изготвяне на коледна украса на училището
- Коледна дарителска акция за дом за деца, лишени от родителски грижи
- Изработване на мартенички
- Участие в акции за събиране, сортиране на детски играчки и дрехи и посещение на детски домове
- Изготвяне на забавни материали и игри за децата
- Участие в мероприятията на ученическия съвет, клубове, училищна библиотека

Дейност 6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

- Работа с деца/ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове
- Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне от училище
- Повишаване чувствителността на родителите към нуждите на децата и развитие на умения за тяхното посрещане
- Конкретизиране на правилника на училището в частта му за налагане на наказания на учениците (брой отсъствия – вид наказание)
- Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които то дава за обучение и възпитание на децата
- Съгласуване на дейностите на УКБППМН с ОЗД, МКБППМН, ДПС
- Сключване на споразумение с ЦОП – Община Габрово за съдействие и за предоставяне на услуги на детето и/или родителите
- Материално подпомагане на нуждаещи се семейства: безплатно осигуряване на дрехи и учебници и/или учебни помагала и пособия
- Осигуряване на индивидуални часове за консултация за подпомагане на изоставащите деца
- Санкциониращи мерки – спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище
- Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане
- Използване на целодневна форма на обучение
- Осигуряване на средства за приобщаване на изоставащите и застрашени от отпадане към извънкласните форми на училищен живот
- Развитие на разбирането на детето за постигане на по-голяма отговорност за собственото му поведение
- Подкрепа на децата/учениците да направят информиран избор за своите постъпки и отношение към света
- Развитие на умения за взаимопомощ и приемане на различията

Дейност 7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

- ✓ На ниво училище се извършва индивидуална работа както с детето в риск, така и с другите членове на семейството.
- ✓ Ако, независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя *писмен доклад/уведомително писмо до ОЗД* за извършената работа с детето и неговото семейство.
- ✓ ОЗД предприема необходимите мерки за закрила след проучване и изготвяне на план за действие.
- ✓ Насочване на деца в риск – с решение на педагогическия съвет

В ЦОП – община Габрово се изготвя план за предоставяне на услуги на детето и/или родителите

✓ Санкциониране на родителите по ЗПУО.

Дейност 8. Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне/отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: ЗКК, класен ръководител, учител, директор

Дейности, разпределени, както следва:

1. Учител.

- В началото на учебния час отразява в дневника на класа номерата на закъснелите и отсъстващите ученици.
- Ефективно провеждане на консултации по учебни предмети и допълнителни занимания с деца и ученици.
- Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия по съответния учебен предмет.

2. Класен ръководител.

- Нанася стриктно броя извинени и неизвинени отсъствия на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка.
- При установяване на голям брой неизвинени отсъствия своевременно информира родителите за отсъствията и успеха на учениците.
- Ежемесечно отразява общия брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците в книга за контрол.
- Ежемесечно писмено подава справка за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия до директора.
- Изготвя докладна записка до директора на училището относно ученици, предложени за налагане на наказание съгласно ЗПУО.

3. Директор.

- Разглежда подадените докладни записки относно ученици, предложени за наказание, и ги резолира до председателя на УКБППМН.
- Извършва системни проверки на дневници, бележници и следи за редовното нанасяне на отсъствията на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка.
- Извършва периодични проверки по време на учебен час относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа.
- Въз основа на подадените справки от класните ръководители за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за текущия месец, уведомява писмено Дирекцията за социално подпомагане.
- Свиква заседание на УКБППМН с цел изслушване на ученици, предложени за налагане на наказание.
- Писмено уведомява ДСП за предстоящи наказания на ученици.
- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на детето/ученика и отсъствията му.

Дейност 9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

- Идентифициране на отпаднали ученици

- Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании
- Работа с отпадналите и техните семейства
- Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграцията на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и др.
- Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.
- Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин език
- Създаване на адаптивна приемна среда в училище: създаване на индивидуални учебни програми за наваксване на пропуснати знания и умения
- Допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици
- Въвеждане/реализиране на дейности за интеркултурно образование
- Реинтеграция на отпаднали ученици в училище и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане, вкл. чрез привличане на помощници на учителя
- Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родители относно ползите от това детето да посещава училище
- Организиране на срещи с родители и деца с цел разясняване необходимостта от завършена степен на образование
- Идентифициране на деца с изяви дари, които да бъдат мотивирани да развият своята дарба чрез допълнителни занимания
- Стимулиране чрез материална подкрепа на талантивите деца, чрез предоставяне на материали и пособия, необходими за развитие на дарбата на деца от социално слаби семейства.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ ПО РЕД	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК Учебна 2023/2024г.
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	кл. ръководители, пед. съветник, учители, родители	Постоянен
2.	Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представителите на местната власт, гражданския сектор и работодателската организация	пед. съветник,	Постоянен
3.	Идентифициране на деца в риск от отпадане	класен ръководител пед. съветник,	Постоянен
4.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации)	учители, класни ръководители	Постоянен
5.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици на педагогическия съветник и класния ръководител	педагогически съветник класни ръководители	Постоянен
6.	Екипна работа на учители и възпитатели по класове	учители	Постоянен
7.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	ресурсен учител, УЕПО	Постоянен

8.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището	учители, директор	Постоянен (ежемесечно)
9.	Осигуряване на учебници и учебни помагала за: начален етап, допълнителни учебни пособия прогимназиален етап, безплатни помагала	директор	Постоянен
10.	Осигуряване на транспортни карти за учениците от гимназиален етап	директор	Постоянен
11.	Срещи и празници на ученици. Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	учители	Постоянен
12.	Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците чрез ученическите книжки и функционирането на електронен дневник	класни ръководители	Постоянен
13.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности	класни ръководители	Ежемесечно
14.	Своевременно уведомяване ДСП, отдел „Закрила на детето“ за ученици, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия	класни ръководители, директор	Ежемесечно
15.	Регулярно провеждане на родителски срещи	директор, класни ръководители	По график
16.	Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия	директор	По график
17.	Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището	комисия по разработване и реализиране на проекти	Постоянен
18.	Активна работа на УКБППМН с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН, ДСП, отдела „Закрила на детето“, ДПС при РУ	УКБППМН класни ръководители	Постоянен